

Vreme: 19.10.2026 16:15

Medij: novaekonomija.rs

Link: <https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/becki-institut-ekonomski-bilans-vladavine-sns-a-u-srbiji-nije->

Autori: Redakcija

Teme: autoputevi, magistrale

Naslov: Bečki Institut: Ekonomski bilans vladavine SNS-a u Srbiji nije "čudo" već debeli zaostatak

6606

Ekonomski rezultati Srpske napredne stranke i predsednika Aleksandra Vučića u proteklih 14 godina uveliko odstupaju od zvaničnog narativa o "ekonomskom čudu", pokazuju podaci iz najnovijeg izveštaja Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije (WIIW). Iako su smanjena nezaposlenost i povećane plate i priliv stranih investicija, ukupni ekonomski rast Srbije pod SNS-om znatno je sporiji u poređenju [...]

Ekonomski rezultati Srpske napredne stranke i predsednika Aleksandra Vučića u proteklih 14 godina uveliko odstupaju od zvaničnog narativa o "ekonomskom čudu", pokazuju podaci iz najnovijeg izveštaja Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije (WIIW). Ekonomski rezultati Srpske napredne stranke i predsednika Aleksandra Vučića u proteklih 14 godina uveliko odstupaju od zvaničnog narativa o "ekonomskom čudu", pokazuju podaci iz najnovijeg izveštaja Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije (WIIW). Iako su smanjena nezaposlenost i povećane plate i priliv stranih investicija, ukupni ekonomski rast Srbije pod SNS-om znatno je sporiji u poređenju sa prethodnom decenijom, kao i u odnosu na većinu susednih zemalja u regionu. Prosečan godišnji realni rast bruto domaćeg proizvoda Srbije u periodu 2012-2025. godine iznosio je 2,4 odsto. To predstavlja znatno skromniji rezultat u odnosu na period 2001-2011. godine pod prethodnim vlastima, kada je prosečan godišnji rast iznosio 4,2 odsto. U prve tri godine vlasti SNS-a (2012-2014) ekonomija je zabeležila pad od skoro dva odsto, što je bio veći pad nego u trogodišnjem periodu neposredno nakon izbijanja svetske ekonomske krize 2008. godine, dok je stabilan rast uspostavljen tek 2015. godine. Regionalna poređenja takođe demantuju tvrdnje o liderstvu u rastu. Sa prosečnih 2,4 odsto BDP-a u periodu 2012-2025, Srbija je ostvarila niži rast od Kosova (4,1 odsto), Albanije (3,0 odsto), Crne Gore (2,9 odsto), Rumunije (2,8 odsto), Bosne i Hercegovine (2,6 odsto) i Hrvatske (2,5 odsto), ostavši ispred jedino Severne Makedonije (2,3 odsto) i na istom nivou sa Bugarskom (2,4 odsto). Ključni argument vlasti je pad stope nezaposlenosti sa oko 23 odsto u periodu 2011-2012. godine na ispod devet odsto u 2024-2025. godini. Međutim, analiza pokazatelja zaposlenosti otkriva da je reč prvenstveno o nadoknađivanju radnih mesta izgubljenih u krizi. Ukupan broj zaposlenih dostigao je 2,9 miliona 2019. godine - što je nivo uporediv sa 2,8 miliona iz 2008. godine - ali od tada zaposlenost stagnira i u 2025. godini beleži blagi pad. Ova stagnacija nastupa u trenutku kada je u zemlji i dalje 270.000 nezaposlenih i 2,5 miliona ekonomski neaktivnih građana. Nominalni rast prosečne neto plate u evrima od oko 150 odsto - sa oko 370 evra u 2012. godini na oko 930 evra u 2025. godini - usmeren je velikim delom na pokrivanje troškova života. Prosečna potrošnja po stanovniku u istom periodu porasla je za oko 140 odsto, sa oko 290 evra na oko 700 evra mesečno. Za četvoročlanu porodicu sa dve prosečne plate, te dve zarade su 2012. godine pokrivale 63 odsto ukupne mesečne potrošnje domaćinstva, dok u 2025. godini pokrivaju 67 odsto. To znači da su u proteklih 13 godina dve prosečne plate povećale svoju pokrivenost potrošnje za svega četiri procentna poena, pa su porodice i dalje primorane da trećinu troškova finansiraju iz doznaka, penzija, ušteđevine, zaduživanja ili rada u sivoj zoni. Dobiti od privrednog rasta u Srbiji nejednako se raspodeljuju. Udeo dohotka koji nakon oporezivanja pripada najsiromašnijoj petini stanovništva (20 odsto) pao je sa 4,3 odsto u 2011. godini na 4,1 odsto u 2024. godini. Istovremeno, udeo najbogatijih 10 odsto stanovništva porastao je sa 35,5 odsto na 37,6 odsto ukupnog dohotka. Uprkos rastu nejednakosti, državna

Vreme: 19.10.2026 16:15

Medij: novaekonomija.rs

Link: <https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/becki-institut-ekonomski-bilans-vladavine-sns-a-u-srbiji-nije->

Autori: Redakcija

Teme: autoputevi, magistrale

Naslov: Bečki Institut: Ekonomski bilans vladavine SNS-a u Srbiji nije "čudo" već debeli zaostatak

izdvajanja za socijalnu zaštitu (isključujući zdravstvo i penzije) zabeležila su pad sa oko četiri odsto BDP-a u 2011. godini na 2,8 odsto BDP-a u 2023. godini. U analizi WIIW-a ocenjuje se da ovako smanjeni budžeti za socijalna davanja ostavljaju prostor za jednokratna novčana davanja pred izbore, koja su bila uobičajena praksa SNS-ovih vlada. Priliv stranih direktnih investicija (SDI) u periodu 2012-2025. iznosio je u proseku 5,7 odsto BDP-a godišnje, što je neznatno manje u odnosu na prosek od 6,1 odsto BDP-a ostvaren u periodu 2001-2011. godine. U 2025. godini priliv SDI spao je na 3,9 odsto BDP-a. Analiza ukazuje na sve veći finansijski teret koji sa sobom nosi ovaj model. Zarade stranih investitora u Srbiji (odliv po osnovu dohotka od investicija) porasle su sa oko tri odsto BDP-a u 2011. godini na preko pet odsto BDP-a u 2024. i 2025. godini (5,4 odsto). Tokom 2025. godine ukupne zarade stranih investitora premašile su iznos novih pristiglih stranih investicija, što ukazuje na to da Srbija sada više dohotka generiše za inostrane vlasnike nego što privlači novog stranog kapitala. Iako su javne investicije u prvim godinama vlasti SNS-a pale na dva do tri odsto BDP-a, od 2018. godine beleže snažan rast i od 2021. godine se održavaju na nivou od blizu sedam odsto BDP-a (7,2 odsto u 2024). Međutim, ove investicije su izrazito usmerene na izgradnju [autoputeva](#), gde je dužina mreže u odnosu na prosek Evropske unije porasla sa 34,1 odsto u 2011. godini na 50,3 odsto u 2023. godini. Istovremeno, ostali pokazatelji bazne infrastrukture u odnosu na prosek EU beleže pad. Ukupna dužina puteva beleži pad sa 33,6 odsto na 31,8 odsto proseka EU. Železnička mreža pad sa 67,1 odsto na 60,9 odsto proseka EU. Instalirani elektroenergetski kapaciteti pad sa 27,4 odsto na 23,5 odsto proseka EU. Bezbedno upravljanje kanalizacijom pad sa 33,8 odsto na 26,7 odsto proseka EU. Bezbedno vodosnabdevanje pad sa 78,5 odsto na 77,0 odsto proseka EU. Osim toga, javna ulaganja nisu podstakla domaće privatne investicije. Domaće privatno investiranje ostalo je zarobljeno na nivou od oko tri odsto BDP-a tokom celog perioda (2,6 odsto u 2014, 3,9 odsto u 2018. i 3,4 odsto u 2023. godini), što predstavlja duplo niži nivo u odnosu na javne i strane investicije. Među razlozima za ovu stagnaciju navode se slabosti u vladavini prava, korupcija, izostanak industrijske politike i podrške domaćim firmama, kao i privilegovani položaj i subvencije koje se dodeljuju stranim investitorima. Uoči najavljenih parlamentarnih izbora zakazanih za 25. oktobar 2026. godine, izveštaj WIIW-a zaključuje da ekonomska politika Srbije u proteklim godinama pruža mešovite rezultate koji u mnogim ključnim oblastima zaostaju kako za istorijskim prosekom, tako i za ostvarenjima u okruženju. Bečki institut očekuje promenu vlasti krajem ove ili početkom naredne godine, potom rast BDP-a Srbije

